

UCHWAŁA NR XIII / 88 / 2012
RADY GMINY W CZERNIKOWIE
z dnia 14 lutego 2012 r.

w sprawie: uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001, Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.), art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2007 r. Nr 70, poz. 473 z późn. zm.) oraz art.10 ust.3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. Nr 179, poz.1485 z późniejszymi zmianami)

Rada Gminy w Czernikowie

uchwała co następuje:

§ 1

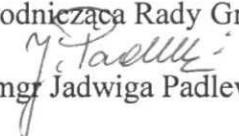
Przyjąć Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w gminie Czernikowo na rok 2012 w brzmieniu przedstawionym w załączniku do uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Czernikowo.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady Gminy

mgr Jadwiga Padlewska

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
GMINA CZERNIKOWO
ROK 2012**

Podstawę prawną przyjęcia "Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2012" stanowi ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2007 r. Nr 70, poz. 473 z późn. zm.) oraz ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. Nr 179, poz. 1485 z późn. zm.).

Spośród licznych problemów społecznych, jakie występują w naszym kraju, problemy związane z alkoholem mają szczególne znaczenie. Konsumpcja alkoholu ma istotny wpływ na zdrowie fizyczne i psychiczne zarówno jednostek, jak i rodzin, a jej konsekwencje dotyczą nie tylko osób pijących szkodliwie, ale wpływają na całą populację. Nadużywanie alkoholu powoduje wiele szkód społecznych, tj. zakłócenia bezpieczeństwa publicznego, przestępczość, wypadki samochodowe, przemoc w rodzinie, ubóstwo i bezrobocie. Dlatego działania w zakresie zapobiegania problemom alkoholowym i narkomanii i rozwiązywanie ich powinny być przedmiotem szczególnej troski ze strony organów administracji samorządowej.

Realizacja zadań Gminy jest prowadzona w postaci Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2012.

Ogólne założenia „Programu ...” przedstawiają się następująco:

- wspieranie pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych od alkoholu
- zwiększenie dostępności świadczeń w zakresie leczenia
- wspieranie rozwoju nowoczesnych programów profilaktycznych
- wspieranie programów realizowanych przez instytucje i podmioty pozarządowe zajmujące się rozwiązywaniem problemów alkoholowych
- wdrażanie metod wczesnej diagnozy i krótkiej interwencji wobec nadużywających alkoholu

W działaniach profilaktycznych należy zwrócić szczególną uwagę na młodzież używającą alkoholu i innych substancji psychoaktywnych. Programy terapii dla młodzieży nie mogą opierać się na tych samych założeniach, co programy terapii dla osób dorosłych, tym bardziej, że większość pijących alkohol czy biorących narkotyki młodych ludzi nie jest uzależniona. Młodzież wymaga

innego podejścia, uwzględnienia w profilaktyce faktu używania różnych substancji psychoaktywnych, specyfiki wieku rozwojowego, konstruktywnego zagospodarowania wolnego czasu, uczestniczenia w grupach rówieśniczych.

Rozwiązywanie problemów społecznych zarówno wśród dorosłych, jak i młodzieży oraz podejmowanie działań zapobiegających ich występowaniu, jest jednym z najważniejszych zadań każdej Gminy. Uznając życie obywateli za niezbędny warunek moralnego i materialnego dobra społeczności gminnej, Organy Gminy są obowiązane podejmować działania zmierzające do ograniczenia spożywania napojów alkoholowych oraz zmiany struktury ich spożycia, inicjowania i wspierania przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów w zakresie sposobu spożywania tych napojów, działania na rzecz trzeźwości w miejscu pracy, przeciwdziałania powstawaniu i usuwania następstw nadużywania alkoholu oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu. Głównym celem przedstawionego programu jest ograniczenie picia alkoholu przez osoby niepełnoletnie. Szczególnie istotna wydaje się również problematyka używania innych substancji psychoaktywnych.

Realizacja przedstawionego Gminnego Programu będzie finansowana z wpływów uzyskanych za wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

W zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi nadrzędnym celem w społeczności gminnej jest zmniejszenie liczby osób uzależnionych i nadużywających alkoholu. Poprzez podejmowane działania należy uświadomić mieszkańcom Gminy, skutki jakie niesie ze sobą uzależnienie. Celem priorytetowym będzie podniesienie progu inicjacji alkoholowej oraz dążenie do zmniejszenia ilości osób nadużywających alkoholu poprzez mobilizowanie do podejmowania leczenia we wczesnej fazie choroby alkoholowej.

Przedstawiony program adresowany jest do osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków, ich rodzin, do dzieci i młodzieży oraz wszystkich, którzy doświadczają przemocy w rodzinie. Koordynatorem programu jest Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych powołana zarządzeniem na podstawie art. 4¹ ust. 3 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2007 r., Nr 70, poz.473 z późniejszymi zmianami).

I. Do głównych działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych w na rok 2012 w szczególności należy:

- Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków.
- Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i narkotykowe pomocy psychospołecznej, prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,

- Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży,
- Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkotykowych.
- Promocja zdrowego stylu życia wolnego od alkoholu i innych środków uzależniających.

II. Cele, priorytety i formy realizacji programu:

1. Prowadzenie Punktu Konsultacyjnego dla osób uzależnionych i ich rodzin
2. Promowanie postaw społecznych ważnych dla profilaktyki i rozwiązywania problemów związanych z alkoholem oraz narkotykami
3. Rozwój potencjalnych form pomocy terapeutycznej dla dzieci wychowujących się w rodzinach z problemem alkoholowym i narkotykowym.
4. Podnoszenie kwalifikacji osób pracujących w dziedzinie profilaktyki oraz członków komisji.
5. Rozwijanie szkolnych i środowiskowych programów profilaktycznych.
6. Prowadzenie profilaktycznej działalności w tworzeniu zdrowego stylu życia poprzez organizowanie zajęć kulturalno-sportowych (imprezy sportowe, konkursy plastyczne, prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych).
7. Współpraca z instytucjami na terenie gminy, wspólna realizacja działań związanych z profilaktyką dzieci i młodzieży.
8. Wspieranie i organizowanie imprez profilaktycznych oraz zachęcanie dzieci i młodzieży naszej gminy do udziału w regionalnych i ogólnopolskich kampaniach profilaktycznych.
9. Organizowanie wypoczynku letniego i zimowego dla dzieci z rodzin z grup ryzyka, szczególnie zagrożonych patologią społeczną.
10. Prowadzenie działalności edukacyjnej oraz kontrola rynku napojów alkoholowych, w tym dla właścicieli i personelu punktów ich sprzedaży, w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, a w szczególności zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim.
11. Wspieranie lokalnych twórców i działalności turystyczno – krajoznawczej
12. Zapewnienie młodzieży i mieszkańcom dostępu do nowoczesnych środków komunikacji (pracownie komputerowe, internet) w Gminnym Centrum Informacji, w bibliotekach gminnych i szkołach.
13. Współpraca ze szkołami w zakresie podejmowanych działań o charakterze edukacyjnym przeznaczonych dla rodziców, których celem jest wspieranie abstynencji dziecka

i przygotowanie go do świadomych i odpowiedzialnych decyzji związanych z używaniem substancji mogących doprowadzić do uzależnienia.

- 14.** Przeciwdziałanie wczesnej inicjacji alkoholowej wśród młodzieży,
- 15.** Tworzenie możliwości dodatkowych form spędzania wolnego czasu dla dzieci i młodzieży ze środowisk zagrożonych alkoholizmem i patologią społeczną poprzez zakup sprzętu sportowego i wyposażenia terenów rekreacyjnych, hal sportowych, boisk i placów zabaw, finansowanie i dofinansowanie rozwoju infrastruktury przeznaczonej do uprawiania sportu i rekreacji,
- 16.** Utrzymanie, remont, doposażenie w niezbędny sprzęt bazy lokalowej, w której odbywa się realizacja zadań wynikających z gminnego programu,
- 17.** Zakup materiałów (dot. różnych rodzajów uzależnień – alkohol, narkotyki, tytoń itp.): dydaktycznych, edukacyjnych, promocyjnych, profilaktycznych, literatury i prasy fachowej, filmów szkoleniowych,
- 18.** Działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych: rozpatrywanie wniosków o leczenie przeciwalkoholowe; kierowanie na badanie przez biegłego osoby, która nie zgadza się dobrowolnie poddać leczeniu, finansowanie sporządzania opinii biegłego orzekającego w przedmiocie uzależnienia od alkoholu; opiniowanie wniosków na sprzedaż napojów alkoholowych, rozpatrywanie wniosków o wsparcie działań w tematyce przeciwdziałania uzależnieniom.
- 19.** Prowadzenie świetlicy socjoterapeutycznej, świadczącej pomoc dzieciom i młodzieży z rodzin z problemami uzależnień i przemocy w rodzinie, w tym finansowanie bieżącej działalności, remontów i adaptacji bazy lokalowej, doposażenie w artykuły papiernicze, pomoce i sprzęt niezbędny do prowadzenia zajęć,
- 20.** Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu poprzez wspieranie klubów abstynenta oraz innych form działań pomocowych poza terapią, których odbiorcami są osoby uzależnione i ich rodziny;
- 21.** Przeciwdziałanie narkomanii poprzez realizację projektów profilaktycznych przeznaczonych dla wszystkich oraz korekcyjno pomocowych skierowanych dla osób eksperymentujących z narkotykami i uzależnionymi.
- 22.** Wspieranie działań realizujących programy profilaktyczne o charakterze uniwersalnym (dla wszystkich) i selektywnym (dla innych grup zwiększonego ryzyka) w świetlicy, ośrodku, klubach i innych miejscach organizujących wolny czas dzieci i młodzieży w ich środowisku lokalnym oraz podczas wyjazdów (kolonie i obozy),
- 23.** Promowanie aktywnych form spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież poprzez: finansowanie zajęć, imprez, projektów, realizowanych przez organizacje sportowe oraz placówki, organizowanie gminnych imprez i programów sportowo-rekreacyjnych, wspieranie

rozwoju młodych talentów, rozszerzenie oferty oraz poprawa funkcjonowania bazy sportowo-rekreacyjnej,

24. Współdziałanie w działaniach promujących trzeźwy i bezpieczny sposób spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież oraz wzmacniających czynniki chroniące i motywujących do większej aktywności w życiu społecznym – rozwój zorganizowanych zajęć pozaszkolnych w świetlicach, klubach, ośrodkach socjoterapeutycznych, placówkach oświatowych oraz innych środowiskach młodzieżowych, finansowanie projektów i działań profilaktycznych,
25. Współpraca realizatorów Programu z zespołem interdyscyplinarnym w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie).

III. Sprzedaż napojów alkoholowych do spożycia poza miejscem oraz w miejscu sprzedaży może odbywać się tylko na podstawie zezwolenia wydanego przez Wójta Gminy Czernikowo. Maksymalna ilość punktów sprzedaży napojów zawierających pow. 4,5% alkoholu (z wyjątkiem piwa), określona przez Radę Gminy, wynosi:

- a) 40 – do spożycia poza miejscem sprzedaży;
- b) 10 – do spożycia w miejscu sprzedaży.

IV. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Komisja jest ciałem inicjującym, opiniującym i nadzorującym wykonanie Gminnego Programu Profilaktycznego. **Regulamin działania Komisji:**

1. Przygotowanie i przedkładanie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałanie Narkomanii Radzie Gminy.
2. Bieżąca koordynacja zadań wynikających z gminnego programu.
3. Współpraca z instytucjami i organizacjami działającymi w sferze profilaktyki.
4. Organizacja spotkań, szkoleń dla nauczycieli, teatrów profilaktycznych dla dzieci.
5. Prowadzenie rozmów interwencyjno – motywacyjnych z osobami wnioskowanymi o zastosowanie leczenia odwykowego.
6. Kierowanie osób na zastosowanie leczenia odwykowego. W przypadku osób nadużywających alkoholu do Sądu Rejonowego.
7. Zbieranie dokumentacji przypadków przemocy domowej.
8. Opiniowanie wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.
9. Prowadzenie kontroli przestrzegania warunków sprzedaży, podawania i spożycia napojów alkoholowych.
10. Prowadzenie analizy problemów alkoholowych i stanu zasobów w dziedzinie ich rozwiązywania na terenie gminy, wprowadzanie lokalnych inicjatyw.

11. Rozpatrywanie pism dotyczących problematyki uzależnień i profilaktyki wpływających do Urzędu Gminy.
12. Podjęte postanowienia, decyzje i wnioski Komisja podejmuje zwykłą większością głosów w obecności, co najmniej połowy składu osobowego Komisji.
13. Z każdego posiedzenia jest sporządzany protokół.
14. W oparciu o art. 4.1 pkt 5 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi w brzmieniu „Zasady wynagrodzenia członków gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych określa rada gminy w gminnych programach rozwiązywania problemów alkoholowych” Rada Gminy uchwała: członkowie komisji rozwiązywania problemów alkoholowych otrzymują diety w wysokości: 12% minimalnego wynagrodzenia, za udział w posiedzeniu komisji alkoholowej i podjęte działania w celu realizacji niniejszego programu.

V. Ważnym zadaniem samorządu terytorialnego wynikającym z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, a także z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii jest zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej oraz zapewnienie rodzinom, w których występują w/w problemy pomocy poprzez:

- uzyskanie w punkcie konsultacyjnym informacji o możliwości podejmowania profesjonalnej terapii, motywowanie i kierowanie na leczenie osób dotkniętych chorobą alkoholową;
- finansowanie badań specjalistycznych w temacie uzależnienia od alkoholu przeprowadzonych przez biegłego psychologa sądowego;
- uruchomienie interwencji w przypadku zdiagnozowania przemocy w rodzinie;
- współpracę z instytucjami pomocy społecznej;
- zapewnienie schronienia ofiarom przemocy, będącej skutkiem nadmiernego spożywania alkoholu;
- opiekę profilaktyczną nad osobami nietrzeźwymi prowadzoną w Miejskim Ośrodku Edukacji i Profilaktyki Uzależnień w Toruniu.

VI. Skuteczność realizacji programu:

Skuteczna realizacja programu wymaga ścisłej współpracy wszystkich instytucji i osób stykających się z problemem alkoholowym i narkotykowym. Gminna Komisja skupi się na zapobieganiu powstania problemów związanych z nadużywaniem alkoholu oraz tworzenia modelu pomocy rodzinom dotkniętym problemem narkomanii poprzez stały kontakt z terapeutą oraz współpracę z policją, GOPS-em i szkołami.

Szczególne znaczenie mają działania profilaktyczne i edukacja publiczna, które realizowane będą na terenie szkół w gminie. Objęcie oddziaływaniem profilaktycznym i publicznym tak dużej liczby dzieci i ich rodzin daje nadzieję na zmianę stylu życia wielu rodzin.

Nie można wyeliminować alkoholu z naszego życia, a kłopoty i dramaty z nim związane będą występowały nadal. Pijaństwo i alkoholizm burzą życie rodzinne i prowadzą do licznych tragedii. Dorośli, nadużywając alkoholu, powodują cierpienie swoich dzieci, odbierając im młodość i poczucie bezpieczeństwa. Młodzi ludzie, upijając się, tracą szansę na prawidłowy rozwój psychiczny i fizyczny, niszczą swoje zdrowie oraz możliwości efektywnej nauki i pracy. Należy wobec powyższego podejmować wszelkie działania mogące przyczynić się do zrozumienia negatywnego wpływu spożywania alkoholu i substancji psychoaktywnych na jednostkę, rodzinę i społeczeństwo.

DIAGNOZA

Problemów alkoholowych w gminie Czernikowo na dzień 31.12.2011 r.

- 1) na terenie gminy jest 38 punktów sprzedaży napojów alkoholowych tzn., że na każdy punkt przypada 178 osób.
- 2) z oświadczeń o wielkości sprzedaży napojów alkoholowych wynika, że najczęściej spożywanym napojem alkoholowym jest piwo.
- 3) w Miejskim Ośrodku Edukacji i Profilaktyki Uzależnień w Toruniu w 2011 r. przebywały 43 osoby z terenu naszej gminy.
- 4) Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wystosowała 2 wnioski do sądu o skierowanie osób na leczenie odwykowe.
- 5) Z pomocy GOPS w formie świadczeń pieniężnych, niepieniężnych oraz pomocy socjalnej korzystało 18 rodzin (a w nich 53 osoby), w których występował problem alkoholowy. Z 5 osobami zostały zawarte kontrakty socjalne, a 5 osobom udzielono pomocy po opuszczeniu Zakładu Karnego.
Pracownicy socjalni w ramach prowadzonej pomocy socjalnej informowali o zajęciach terapeutycznych prowadzonych w Punkcie Konsultacyjnym dla osób uzależnionych i ich rodzin.
- 6) na terenie gminy działa jeden Punkt Konsultacyjny dla osób uzależnionych i ich rodzin, w którym przeprowadzono 94 rozmowy indywidualne z 17 osobami uzależnionymi i współuzależnionymi, z 5 rodzinami prowadzona była terapia w ramach programu „Zdrowiejąca Rodzina”.
- 7) ilość pielęgniarek i lekarzy opieki zdrowotnej przeszkolonych w zakresie metod krótkiej interwencji - 1
- 8) 5 osób w 5 rodzinach zostało dotkniętych przemocą w rodzinie (przypadki odnotował GOPS – przemoc psychiczna)
- 9) ilość kadry przeszkolonej w zakresie terapii uzależnień - 4
- 10) ilość świetlic realizujących program wychowawczo-opiekuńczy – 6

Ocena podstawowych uwarunkowań zjawiska alkoholizmu za terenie gminy Czernikowo

Podstawowym uwarunkowaniem zjawiska alkoholizmu są:

- trudna sytuacja ekonomiczna wielu rodzin oraz brak perspektyw zmian na lepsze,
- demoralizacja młodzieży poprzez zatracenie funkcji rodziny,
- brak pozytywnych wzorców zachowania, zanik wartości.

**Preliminarz wydatków związanych z realizacją
Gminnego Programu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
w Czernikowie w roku 2012**

Terapia osób uzależnionych i współuzależnionych **30.000,00**

1) Działania:

- a) Działalność informacyjna na rzecz osób uzależnionych i współuzależnionych
- b) Konsultacje indywidualne dla osób uzależnionych i współuzależnionych
- c) Udzielanie pomocy psychologicznej i materialnej

2) Działalność Punktu Konsultacyjnego

- a) Sesje terapeutyczne dla osób uzależnionych przed i po leczeniu organizowane w Punkcie Konsultacyjnym dla osób uzależnionych i ich rodzin 1 raz w tygodniu po 3 godziny,
- b) Wydatki bieżące na materiały edukacyjne (książki, plakaty, broszury i inne), materiały piśmiennicze i inne niezbędne do prowadzenia działalności w punkcie.

Program zajęć profilaktyczno-wychowawczych oraz organizowanie wolnego czasu dla dzieci i młodzieży **85.000,00**

- a) Programy szkolne i zajęcia warsztatowe
- b) Programy profilaktyczne dla uczniów szkół oraz dla określonych grup zawodowych
- c) Spektakle teatralne o tematyce profilaktycznej
- d) Udzielanie pomocy szkołom, organizacjom letniego i zimowego wypoczynku dla dzieci z rodzin z problemami alkoholowymi
- e) Działalność świetlicy środowiskowej i świetlic realizujących program opiekuńczo – wychowawczy
- f) Pomoc finansowa w działalności sportowo-rekreacyjnej dla dzieci i młodzieży, jako alternatywnej działalności propagującej zdrowy i trzeźwy styl życia w ramach profilaktyki
- g) Finansowanie alternatywnych, akceptowalnych form aktywności, wspieranie finansowe imprez kulturalnych w celu zagospodarowania wolnego czasu bez używek i alkoholu
- h) Wspieranie finansowe działalności instytucji, stowarzyszeń, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych, propagowaniu zdrowia i trzeźwości w ramach profilaktyki kierowanej zwłaszcza do dzieci i młodzieży (po przedłożeniu wcześniejszego wniosku do Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych)

Działalność Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych **20.000,00**

- a) Kierowanie osób uzależnionych na przymusowe leczenie
- b) Motywowanie osób do dobrowolnego stacjonarnego leczenia odwykowego
- c) Koszty sądowe związane z kierowaniem osób uzależnionych na leczenie odwykowe – badanie biegłego psychologa i psychiatry sądowego
- d) Wynagrodzenie dla członków komisji ustala się w wysokości 12% minimalnego wynagrodzenia za pracę pracowników
- e) Szkolenia podnoszące kwalifikacje członków komisji i osób z poza komisji, których praca wiąże się z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych